

M-AM ÎNTORS ACASĂ

Claudia Tănăsescu

© Claudia Tănăsescu, 2021

www.claudiatanasescu.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TĂNĂSESCU, CLAUDIA M-am întors acasă / Claudia
Tănăsescu. - Parța : Faninu, 2021 Index ISBN 978-606-95232-
6-1 821.135.1

Orice reproducere sau distribuție, totală sau parțială, a acestei lucrări fără acordul autorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii drepturilor de autor.

ISBN 978-606-95232-6-1

Pentru părinții mei

Cuvânt înainte

Dincolo de întâmplări petrecute în timpul șederii în străinătate și după revenirea acasă, dincolo de întrebări retorice, căutări, amintiri, multe dintre ele dureroase, Claudia Tănăsescu ne lansează nouă, cititorilor, o provocare. În momentele de respiro dintre povestiri, autoarea se retrage, cu eleganță, din peisaj. Ne îndeamnă, parcă, să derulăm propriile noastre întâmplări și, mai mult, să le spunem cuiva. Fain joc, m-a prins!

O altă bucurie: Claudia scrie (și) cu... smerenie. Da, ăsta e cuvântul. Într-un cotidian în care atitudinea modestă e considerată de prea multe ori o slăbiciune, „M-am întors acasă” devine, cu atât mai mult, o carte specială.

Bogdan Munteanu

Claudia Tănăsescu scrie și ilustrează un drum parcurs înapoi, înspre un sine uitat sau neglijat, cu gândul de a merge mai departe și de a se regăsi. Și ca să se regăsească scrie, caută printre amintiri și speranțe, surprinde imagini cu și despre ea, e avidă de

adevăruri care să o întoarcă acasă. Și nu acasă în România, ci acasă în locurile ei cele mai frumoase și mai urâte, mai tandre, mai imprevizibile și mai protectoare.

Apreciez hotărârea Claudiei de a porni la drum spre sine însăși, spre dorințele și gândurile ei cele mai sincere și spre adevărata Claudia cu bune și cu rele. În imagini văd cu câtă sensibilitate a fost parcurs drumul ei înapoi (în trecut) spre înainte (în prezent).

Transmit tuturor cititorilor îndemnul de a găsi în autoarea acestor rânduri și fotografii un exemplu de forță și sensibilitate, de oprire în loc în vârtejurile de zi cu zi și de pus și repus întrebări precum: cine (mai) sunt eu? de unde vin și unde mă îndrept? unde-mi sunt rădăcinile? sau (mai) sunt sincer cu mine și cu cei din jurul meu?

Claudia Tănăsescu își reconstruiește o lume pe care era să o rateze mizând pe idei gata făcute, bine că s-a oprit la timp.

Alina Calotă și Bogdan Botofei

STRĂINĂTATEA

Genova. 2004

Când autocarul intră în Genova, mi se pare că am ajuns în rai. Soare, clădiri albe, orașul răsfirat pe dealuri, la poalele cărora strălucește marea. E prima dată când văd portocali, leandri și palmieri crescând pe marginea străzilor, ca niște arbori obișnuiți la noi. Portocalele cad pe jos, nimeni nu le ridică, eu aș vrea să-mi umplu buzunare și chiar plase cu ele. Dar îmi zic: „Nu fi așa româncă!”. Totuși, o dată iau pe ascuns o portocală de pe stradă, o bag în buzunar și în cameră, unde nu mă vede nimeni, o desfac și gust. E amară.

Nu știu unde voi locui. Universitatea îmi asigură cazare trei zile la un hostel, după care trebuie să mă descurc. La hostel stăm opt fete în cameră. E ceva nou pentru mine. Fetele sunt din toată lumea, unele călătoresc, altele studiază și toate par să știe exact ce vor și unde merg, vorbesc tare și încrezător cu oricine, sunt îmbrăcate așa... diferit, au o relaxare și o voie bună lipsită de griji. Eu, în schimb, sunt stresată și nesigură de mine, e prima dată

când plec singură de acasă, în străinătate și sunt prea timidă ca să vorbesc așa lejer cu necunoscuți. Ca să nu mai spun, că mă simt îmbrăcată învechit și nepotrivit pe lângă ele, am numai haine groase și pantofi de ploaie, ca doar vine toamna și să nu-mi fie frig – așa gândisem acasă când mi-am făcut bagajul. Dar aici e o căldură umedă, marină, de vară târzie, mediteraneeană. Prima ciocnire a civilizațiilor.

Mi-e teamă că nu voi reuși să vorbesc cu nimeni, că nu voi reuși să-mi fac prieteni, că o să pățesc ceva și nimeni nu-și va da seama ca să-i anunțe pe ai mei. Italiană vorbesc destul de rudimentar. Luasem ore de italiană câteva luni înainte de a pleca. Totuși, intru în vorbă cu o sârboaică mai tânără ca mine, care studiază restaurarea bisericilor și e la practică în Genova. Chiar are ce lucra aici. E plin de biserici vechi. Ea nu prea vorbește engleză, eu nu prea vorbesc italiană, totuși ne înțelegem cumva și ciudat, ne împrietenim. Ea vorbește italiană bine, câștigă deja ceva bani din restaurare și are un prieten italian. O invidiez. Mi se pare că e realizată în viață. După câteva zile pleacă și nu ne mai vedem niciodată.

Stau o săptămână la hostel, lumea vine și pleacă, eu rămân în aceeași cameră. Sunt îngrijorată. Nu mi-am găsit un apartament unde să locuiesc pe perioada studiilor, totul mi se pare așa de

scump, nu-mi permit nimic din bursa mea minusculă. Transform prețurile în lei și nu-mi vine nici să mai mănânc nimic. O dată mă aventurez și fac o extravagantă, îmi iau o felie de focaccia, tipic italiană, cu un euro. La noi nu există așa ceva. Deși e un fel de pâine puțin crescută, cu ulei de măsline și ierburi aromatice, mi se pare extraordinar de bună. Spun „*grazie*” și vânzătoarea îmi zâmbește. În sinea mea îmi zic: „Uite, sunt în Italia, mănânc focaccia și vorbesc italiană” și brusc mă cuprinde un val de fericire. Cu situația de acasă, parcă nu mai fusesem fericită de ani de zile, nu mai știam cum e.

Septembrie. În sfârșit, începe școala. Universitatea e într-o clădire veche de patru sute de ani. Pare un muzeu mai degrabă. Până și un papă a studiat aici. Are loggii și coloane de marmură, scări ample ca un palat și o curte interioară cu nelipsiții palmieri. Sunt așa de impresionată, că îmi dau lacrimile și nu-mi vine să cred că eu am ajuns aici, că eu voi studia aici. Rog pe cineva să-mi facă o poză acolo, să o trimit acasă, la părinți, ca să fie mândri de mine. Dar trebuie să aștept până se va termina filmul din aparat, apoi să dezvolt pozele și să le trimit prin poștă în România.

La universitate mă înscriu la cursul de italiană pentru studenții Erasmus și brusc am mulți prieteni din toată lumea. Toți

vorbim stâlceit italiană, combinată cu engleză și cuvinte din limbile noastre materne, dar ne înțelegem de minune. Toți ne căutăm unde să locuim, fiecare după posibilități.

Aflu pe propria piele că în Italia nu e bine să fii român. Sau sud-american. Cu ei nu știu ce au. Dar cu noi știu, presa e plină: românii au furat, au făcut scandal, ne-au luat joburile. O agentă imobiliară îmi dă un sfat bine-intenționat: mai bine să nu spun că sunt româncă atunci când îmi caut apartament, că proprietarii italieni nu vor să închirieze la români. Nu mă supăr, nici nu mă simt nedreptățită. Sunt româncă, e adevărat, dar nu am făcut nimic rău. De ce ar fi supărați italienii pe mine?

Un băiat polonez îmi spune la școală că la ei în apartament mai e o cameră liberă. Prețul e mic, așa că merg să o văd. „Dar e departe”, mă avertizează el. Ei, cât poate fi de departe, doar e în oraș, mă gândesc eu.

Mergem cu autobuzul. E aglomerat, șoferul conduce cu viteză, pune frâne bruște, nu încetinește la curbe, babele cu plase zboară dintr-o parte în alta, lumea se bulucește. Aveam să aflu că așa se conduce aici. Toată lumea vociferează, dând din mâini. Mă simt ca într-un film. Deși nu vorbim italiana prea bine, înțelegem ce spun: „Vrea să ne omoare! Cine i-a dat permis la ăsta? Precis e emigrant. Sau are pile. Că așa e în țara asta, numai corupție.”

Mă uit spre băiatul polonez și, cu toate că nu vorbim aceeași limbă, spunem același lucru: „E ca la noi!”. Și râdem. Pentru prima dată, îl privesc în ochi. Are ochi albaștri și ceva atât de familiar, încât parcă brusc îmi găsesc pacea în privirea lui. Mi se oprește inima în loc o secundă și apoi îmi îndepărtez privirea. Știu că o să locuiesc în acel apartament, oricum ar fi.

Chiar e departe. Mergem vreo patruzeci și cinci de minute cu autobuzul, coborâm la capăt de linie și de acolo mai urcăm o stradă abruptă, pe un deal, că totul e în pantă în Genova. În cameră lipsește becul, nu sunt perdele sau covor, lipsesc bucăți din parchet. O masă, un pat îngust, un dulap, desperecheate, ponosite, înghesuite într-o cameră minusculă, ca o debara. Pe geam se vede un perete de garaj. Suntem cinci într-un apartament de două camere: băiatul polonez, două fete și un băiat spanioli și eu. Ei stau toți într-o cameră mare, luminoasă, iar eu în camera cea mică și...urâtă. E singura opțiune pe care mi-o pot permite. Apoi mă gândesc că totuși e un lux de a avea camera mea. După prima noapte acolo, descopăr că prin fața blocului nostru, la câțiva zeci de metri, trece autostrada care ocolește orașul. Aveam să mă obișnuiesc cu zgomotul de mașini în viteză - vâââj - vâââj - vâââj - care nu se oprește nici noaptea și trece prin geamurile închise. După câteva zile, fac o altă extravagantă și îmi cumpăr un covoraș

de câțiva euro, care să acopere găurile din parchet și o pătură verde pentru pat. Așa, camera mea arată mai uman. Nu suport urâtul.

Învăț să mă descurc cu puțini bani. Ca să nu plătesc biletul de autobuz, merg deseori pe jos la universitate, cel puțin la dus, deși îmi ia două ore. Ajung să am o condiție fizică excelentă. La supermarket cumpăr de pe rafturile cele mai de jos, unde sunt produse sub un euro – iaurt, bere, brânză topită plăsticoasă, pâine-felii fără dată de expirare și bineînțeles, paste și suc de roșii, doar suntem în Italia. La cantina pentru studenți avem o reducere specială, în funcție de veniturile părinților. Noi românii, cu salariile de două-trei sute de euro, ne încadrăm la cea mai mare reducere. Ne dau trei feluri de mâncare pentru doi euro. Un aperitiv, felul doi paste sau pizza, plus un mic desert. Învățăm să le spunem bucătăreselor „*extra formaggio, per favore*”, iar ele ne zâmbesc ca niște mame și ne mai pun niște brânză peste pastele sau pizza cu același suc de roșii, ca să ne țină de foame. Acolo se cunoaște cine e român. Sau din Europa de Est. Nu facem mofturi la mâncare. Nu lăsăm nimic în farfurie. Ba ne drămuim bine și mai luăm la pachet mâncare pentru cină. Mă gândesc la fata germană cu care m-am împrietenit la școală. Stă într-un apartament superb, luminos, alb, într-o clădire istorică, aproape

de universitate și mănâncă în oraș. Dar eu nu am niciodată sentimentul că îmi lipsește ceva. Dimpotrivă, totul mi se pare minunat. Uneori chiar îmi permit să-mi iau o focaccia sau o înghețată de un euro și să fac mici excursii cu autobuzul la periferiile Genovei, unde începe litoralul liguric, cu mici golfuri pietroase, înconjurate de case colorate.

Deseori stau singură pe malul mării, scriu în jurnal și simt că la distanța aceea sigură care mă desparte de România, în sfârșit pot respira, de parcă s-ar fi ridicat o greutate de pe mine. Iar ușurarea aceea seamănă cu fericirea.

Îmi găsesc chiar și un job, la negru, bineînțeles, că nu am permis de muncă și e greu de obținut pentru români. Distribuție de pliante în cutiile poștale. Dimineața devreme merg la un depozit, unde ne adunăm „lucrătorii”, toți emigranți. Nimeni nu prea vorbește italiana. Mă gândesc la acuzațiile din presă, că emigranții fură joburile italienilor. Dar nici un italian nu pare să vrea acest job. Ne plătesc mizer, șapte euro pe o mie de pliante distribuite. Dar șapte euro nu e de aici-de acolo, mă descurc cu ei două zile, dacă-i drămuiesc bine. Ne și controlează, prin sondaj, dacă am pus pliantele în fiecare cutie poștală sau doar le-am lăsat la ușa blocului. Atunci nu mai primim nimic.

Îmi umplu rucsacul cu pliante și le car, transpirând, pe străzile abrupte din Genova. Depinde ce cartier ne-a fost repartizat. Uneori nimeresc în cartiere rezidențiale, cu blocuri cu două-trei etaje, cu câteva apartamente pe o scară și grădini în curtea interioară, care seamănă mai degrabă cu vilele antice. E tare frumos, dar oamenii de acolo nu prea vor să îmi deschidă ușa când vorbesc la interfon în italiană cu accent străin. O doamnă italiană în vârstă, distinsă, care îmi deschide totuși ușa blocului și apoi stă supraveghindu-mă până pun pliantele în fiecare cutie poștală, ca să nu fac altceva, cine știe ce, mă întreabă la sfârșit, cu un zâmbet:

- Rusia?

- Nu, România, zic eu.

- Mai bine te făceai fotomodel, îmi spune și închide ușa.

Eu o iau ca pe un compliment, în naivitatea mea. Dar apoi îmi dau seama cu întârziere că se referea la altă meserie, mai bănoasă. Nu mă supăr. Mă gândesc cum e să fii străin. Mă gândesc cum e să fii în locul ei, dar nu-mi pot imagina.

Sun la interfoane, pun conștiincioasă în cutiile poștale zece pliante aici, douăzeci dincolo și orele trec. Visez la blocurile noastre cenușii de acasă, cu zece etaje, unde aș fi putut pune câteva sute de pliante într-o oră. Urc străzile în pantă, soarele e

tot mai puternic, rucsacul se ușurează, casele se tot răresc și apoi strada se termină brusc. Sunt pe un vârful de deal. De sus se vede marea, portul, orașul, care în soarele strălucitor pare cioplit din piatră albă, răsfiat pe dealuri, printre portocali și palmieri. Mă așez pe jos, mă uit în zare și îmi aprind o țigară. Mă doare spatele și sunt learcă de transpirație. Calculez că după patru ore de lucru am făcut vreo cinci euro. Mi-am câștigat masa la cantină pe azi. Și ceva pe deasupra. Mă pufnește râsul. Și în același timp mă invadează un sentiment de libertate și fericire. Lumea e a mea.